

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ И ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о одбрани утврђен је у члану 97. тачка 4. Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује одбрану и безбедност Републике Србије и њених грађана и мере за случај ванредног стања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење овог закона је потреба отклањања проблема и недостатака уочених у поступку редовног праћења примене прописа и аката којима се уређује систем одбране и усаглашавања са променама у правном систему Републике Србије извршеним након ступања на снагу последњих измена извршених у Закону о изменама и допунама Закона о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09 – др. закон, 104/09 – др. закон и 10/15). Разлог за доношење овог закона је потреба усклађивања важећих решења са искуствима у практичној примени Закона о одбрани, отклањање уочених правних празнина и непрецизности у појединим решењима које стварају тешкоће у тумачењу одредаба закона

Као један од посебних разлога за доношење закона је потреба да се прецизира који су то тајни подаци настали у раду команди, јединица и установа ВС које је неопходно оквирно означити као податке од значаја за националну безбедност и систем одбране и као такве их посебно заштитити јер би њихова доступност јавности произвела озбиљне правне и/или друге последице по интересе заштићене законом, што би могло довести до угрожавања система одбране и безбедности земље, као и оперативне и функционалне способности Војске Србије.

Циљ који треба постићи доношењем овог закона је ефикасније руковођење и обезбеђивање ефикасног функционисања Војске Србије.

Материја чије се уређивање предлаже овим законом је законодавна материја па не постоји могућност да се уочени проблеми реше без доношења закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Чланом 1. Нацрта закона предлаже се измена члана 4. тачка 9) ради усклађивања дефиниције појма „одбрамбени интереси” са његовом дефиницијом у Стратегији одбране Републике Србије.

Уз члан 2

Чланом 2. Нацрта закона предлаже се измена члана 9. став 2. брисањем тачке 7) Закона и додавањем новог става којим се прописује да надлежни скупштински одбор разматра годишњи извештај Владе о стању припрема за одбрану, уместо да се овај извештај усваја на пленарној седници, а имајући у виду да се ради о строго поверљивом документу.

Уз члан 3.

Чланом 3. Нацрта закона у члану 14. став 2. предлажу се измене и допуна којима се установљавају овлашћења Министарства одбране у области саобраћаја и транспорта људи и средстава у систему одбране. Истовремено се прецизира појам заштитних зона око војних комплекса и војних објеката и конкретније уређују послови који се односе на доношење аката о организацији Министарства одбране и Војске Србије. Такође, врши се усаглашавање са Законом о буџетском систему који прописује да Министарство одбране (као директан буџетски корисник) може уредити начин и поступак израде предлога средњорочног и финансијског плана и прецизира да је Министарство одбране надлежно да уређује планирање развоја система одбране.

Уз члан 4.

Чланом 4. Нацрта закона предлаже се измена члана 15. став 2. тачке 5) којом се прецизира врста аката које Генералштаб Војске Србије припрема, односно да припрема предлоге аката о организацији команди, јединица и установа Војске Србије.

Уз члан 5.

Чланом 5. Нацрта закона предлаже се допуна члана 21. новим ставом 2. којим се прописује могућност основања буџетског фонда за потребе обезбеђења средстава за финансирање функционисања и унапређења службе трагања и спасавања војних ваздухоплова и развој способности Војске Србије по овом питању.

Уз члан 6.

Чланом 6. Нацрта закона предлаже се у члану 22. брисање става 2. и усаглашавање обавезе вођење евиденције потврђених међународних уговора из области одбране и војне сарадње са одредбама закона који уређује закључивање и извршење међународних уговора, којим је прописано да се оригинални примерци потписаних свих међународних уговора и других међународно–правних аката (укључујући и оне из области одбране) евидентирају и чувају у министарству надлежном за спољне послове

Уз члан 7.

Чланом 7. Нацрта закона предлаже се измена члана 23а став 1. ради прецизнијег уређивања које се евиденције о настрадалим и несталим лицима у оружаним сукобима воде у Министарству одбране.

Уз члан 8.

Чланом 8. Нацрта закона предлаже се измена члана 24. став 2. тачка 3) којом се прецизира да су, у области одбране, министарства надлежна да организују и прате стање припрема за одбрану субјеката из делокруга надлежности која су им прописана Законом о министарствима.

Уз члан 9.

Чланом 9. Нацрта закона предлаже се измена члана 29. став 2. тачка 1), јер имајући у виду да планови одбране аутономних покрајина, општина, градова и града Београд не представљају саставни део Плана одбране Републике Србије потребно је брисати речи: „који су саставни део Плана одбране Републике Србије”.

Уз члан 10.

Чланом 10. Нацрта закона предлаже се измена члана 39. став 1. бисањем речи: „гранични појас”, ради усаглашавања са законом који уређује заштиту државне границе чијим одредбама појам граничног појаса није предвиђен.

Уз члан 11.

Чланом 11. Нацрта закона предлаже се измена члана члана 44. став 1. који прописује да се управљање ресурсима неопходним за логистичку подршку реализује у оквиру система планирања, програмирања, буџетирања и извршења финансирања одбране ради усклађивања са прописима којима је уређен буџетски систем. Како је чланом 45. став 2. Закона о одбрани већ дато овлашћење министру одбране да уреди управљање логистичком подршком која обухвата планирање, организовање, спровођење и контролу исте, то члан 44. став 1. постаје непотребан након усклађивања члана 14. став 2. тачка 39). С тим у вези, мења се и назив овог овог члана.

Уз чл. 12. и 13. .

Чланом 12. закона предлаже се додавање назива испред члана 45. Истовремено се предлажу измене члана 45. став 2. како би се прецизирало да, осим установа и јединица Војске Србије, логистичку подршку врше и војне установе које су организационо и функционално везане за Министарство одбране у којима се обављају послови за потребе логистичке подршке Војске Србије и немају статус правног лица. Брисани су ставови 3. и 4. који су одређивали правна лица овлашћена да обављају делатности везане за логистичку подршку.

Уз члан 14.

Чланом 14. Нацрта закона предлаже се назив члана и нови члан 46а којим се одређују војне установе и привредна друштва која, поред логистичке подршке из члана 45. овог закона, могу обављати и друге послове за потребе Министарства одбране и Војске Србије. Истовремено се прописује да логистичку подршку и друге послове за потребе Министарства одбране могу обављати и друга правна лица одређена у ставу 2. овог члана.

Уз члан 15.

Чланом 15. Нацрта закона предлаже се измена члана 47. брисањем става 2, јер је из важећег решења у закону произилазило да грађани могу истовремено имати више распореда за извршавање војне, радне и материјалне обавезе, иако је у пракси тешко могуће одазивање, односно извршавање обавеза лица на два или више места на које распоређено у ратном и ванредном стрању.

Уз члан 16.

Чланом 16. Нацрта закона предлаже се измена члана 51. став 1. ради усаглашавања са одредбама закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, односно омогућава се да се жене могу распоређивати по основу радне обавезе док су у радном односу.

Уз члан 17.

Чланом 17. Нацрта закона предлаже се измена члана 60а и прецира се да начин обучавања и категорију грађана коју ће за потребе земље обучавати Министарство одбране уређује Влада на предлог министра одбране.

Уз члан 18.

Чланом 18. Нацрта закона предлаже се допуна члана 62. новим ставом 3. којим се уводи обавеза правних лица да Министарству одбране достављају податке од значаја за одбрану. Садашњим законским решењем правним лицима није прописана ова обавеза, која је неопходна ради прикупљања података веома значајних, између осталог, за билансирање потреба и могућности и давање задатка субјектима система одбране.

Уз члан 19.

Чланом 19. Нацрта закона предлаже се измена члана 68. брисањем става 5. имајући у виду да је Влада одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану прописала захтеве и мере у поступку планирања и изградње инвестиционих објеката од значаја за одбрану у погледу потреба одбране земље, због чега је непотребно исту област поново уређивати.

Уз члан 20.

Чланом 20. Нацрта закона предлаже се измена члана 72. како би се удружењима која своје деловање тежишно заснивају на областима од значаја за одбрану и својим програмима, деловањем, масовносшћу и организованшћу доприносе јачању система одбране омогућило стицање статуса удружења од посебног значаја за одбрану.

Уз члан 21.

Чланом 21. Нацрта закона предлаже се измена члана 87. како би лица која обављају послове планирања одбране и руковооци планова одбране у државним органима, органима аутономних покрајина, јединицама локалне самоуправе, привредним друштвима, другим правним лицима и предузетницима од значаја за одбрану, поред тога што подлежу безбедносној провери, имала обавезу да поседују одговарајући сертификат у складу са законом којим се уређује заштита тајних података.

Уз члан 22.

Чланом 22. Нацрта закона предлажу се измене и допуне члана 102. како би се оквирно одредило који су то тајни подаци настали у раду команди, јединица и установа ВС које је неопходно означити као податке од значаја за националну безбедност и систем одбране, односно чија би доступност јавности произвела озбиљне правне или друге последице по интересе заштићене законом, што би за последицу имало угрожавање система одбране и безбедности земље, као и оперативне и функционалне способности Војске Србије. Истовремено се стварају услови да се онемогући да такви тајни подаци буду доступни неовлашћеним лицима и јавности, при чему предложена измена не представља сметњу да се они доставе надлежним органима, у складу са законом и у законском поступку.

Уз члан 23.

Чланом 23. Нацрта закона предлажу се измене члана 105. тако да се новим ставом 4. утврђује да начин прибављања, располагања, коришћења, управљања и одржавања непокретних ствари за посебне намене прописује мибистар одбране, чиме се ствара правни основ за доношење посебног прописа којим би се наведена питања уредила

Уз члан 24.

Чланом 24. Нацрта закона предлаже се нови члан 105а који регулише стабилну специфичну опрему и технички надзор над овом опремом и ствара се законски основ за израду посебног прописа који би уредио предметну област у Министарству одбране у складу са законом који регулише енергетику у Републици Србији.

Уз чл. 25, 26, 27. и 28.

Чланом 25. Нацрта закона предлаже се измена члана 107а став 1. којом се стварају услови да Војно правобранилаштво буде у саставу Секретаријата Министарства одбране, који је посебна организациона јединица, чиме се омогућава његова боља организација, функционисање и ефикаснији рад. Чланом 26. Нацрта закона стварају се услови да Војно правобранилаштво може, по потреби, ангажовати судске вештаке са листе судских вештака, а члан 27. Нацрта закона утврђује да круг запослених лица у Војном правобранилаштву обухвата и друге професионалне припаднике Војске Србије запослене на административно техничким и другим пратећим пословима од значаја за рад овог органа. Чланом 28. врши се усаглашавање са изменом из члана 25. Нацрта закона.

Уз члан 29.

Чланом 29. Нацрта закона предлаже се измена члана 108. став 1. којом се врши прецизирање категорије лица која врше послове државне управе у Министарству одбране, обзиром да те послове поред државних службеника и намештеника и професионалних војних лица обављају и цивилна лица на служби у Војсци Србије.

Уз члан 30.

Чланом 30. Нацрта закона предлаже се нови члан 108а, којим се утврђује да одредбе овог закона о правима, обавезама и одговорности запослених у Министарству одбране једнако се односе на жене и мушкарце.

Уз члан 31.

Чланом 31. Нацрта закона предлаже се измена члана 109. како би се превазишао проблем који се јавља приликом достављања на сагласност Влади Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству одбране, имајући у виду да има преко 200 књига формације са преко 20.000 страна, што такође ствара практичан проблем у каснијем руковању овим актима, њиховом чувању и архивирању.

Уз чл. 32. и 33.

Чланом 32. Нацрта закона предлаже се измена члана 112. став 1. тачка 1), а чланом 33. Нацрта закона предлажу се измене у члану 113, чиме се врши усаглашавање са изменама у члану 18, односно чл. 8,9. и 15. овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства за спровођење овог закона обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину („Службени гласник РС“, број 99/16), са извршеним изменама са пресеком на дан 31. октобра 2017. године, на Разделу 18 – Министарство одбране у оквиру 16 програмских активности и пројеката у програму „Операције и функционисање Министарства одбране и Војске Србије“, по функцијама 210 – Војна одбрана, 220 – Цивилна одбрана и 250 – Одбрана неklasификована на другом месту.

За 2018. и 2019. годину средства ће бити планирана у оквиру лимита које Министарство финансија одреди за раздео 18 – Министарство одбране.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Није предложено доношење овог закона по хитном поступку.